

ПАМ'ЯТКА

щодо першочергових дій у разі виявлення ознак вибухового пристрою (вибухонебезпечного предмету)

***У разі виявлення предмета, підозрілого на вибуховий пристрій
(надалі ВП) у першу чергу необхідно здійснити наступне:***

- негайно повідомити старшого начальника про виявлення характерних ознак ВП, місце його розташування, час виявлення та особу, що виявила;
- викликати спеціаліста - вибухотехніка (тел.- 102);
- у разі підтвердження наявності ознак вибухового пристрою організувати евакуацію людей з будівлі чи території, що знаходиться під контролем;
- оперативно виконувати всі рекомендації спеціаліста - вибухотехніка.

Характерними ознаками, що вказують на можливу наявність ВП можуть бути:

- виявлення в громадських місцях, транспорті валіз, пакунків, коробок та інших предметів залишених без нагляду власників;
- отримання адресатом поштового відправлення, вміст якого чи відправник йому невідомі;
- наявність у предметів характерного виду штатних бойових припасів, учбово-імітаційних, сигнальних, освітлювальних, піротехнічних виробів чи їхніх елементів;
- наявність звуку працюючого годинникового механізму, що чути з предмету;
- наявність у предметі запаху бензину, гасу, розчиннику, паливо-мастильних матеріалів, хімічних матеріалів, тощо;
- наявність диму, що виходить з предмету;
- наявність у предмета елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню;
- незвичайно велика маса предмета (наприклад, коробки з під цукерок, банки з під кави, книги, блокноту та таке інше);
- наклейки, наліпки, етикетки з підписами на поверхні кришок коробок;
- нестандартний засіб виготовлення посилочної тари;
- наявність будь-якого додаткового контакту предмету з об'єктами навколишньої обстановки;
- явність у дверях, вікнах яких-небудь сторонніх предметів, закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;

- явність стороннього сміття, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах при відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб;
- наявність у контрольованих зонах залишеного власниками більше 5-ти хвилин транспорту;
- наявність у контрольованій зоні сторонніх чи нічийних приладів, механізмів, тимчасових споруд, будівельних матеріалів і конструкцій, тощо;
- порушення вимог паркування автотранспортних засобів в контрольованих зонах;
- намагання особи з предметом у руках чи в специфічному одязі, який дає змогу приховувати на тілі ВП, за будь-яких обставин безпосередньо наблизитися до об'єкту охорони чи маршруту його пересування.

СУВОРО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

***при виявленні підозрілого предмета
самостійно проводити з ним будь-які дії***

(торкатися, нахилити, переміщувати, підіймати та ін.)

У разі виявлення особи, що намагається безпосередньо застосовувати підозрілий предмет по можливості не дати їй випустити предмета з рук та використати тіло особи як екран для гасіння у разі вибуху ВП осколкової та фугасної дії.

Примітка: треба пам'ятати, що марна втрата часу при загрозі вибуху може призвести до людських жертв!

В усіх випадках про виявлення ознак вибухового пристрою повідомляти по **тел. - 102** чи оперативного чергового Управління СБ України у Рівненській області **тел. (0362) 22-43-43**

ЯК ПОВОДИТИ СЕБЕ, СТАВШИ ЗАРУЧНИКОМ ТЕРОРИСТІВ

Основні принципи поведінки у разі захоплення Вас заручником

Примиріться з тим, що ви перебуваєте під повною владою терористів, які завжди можуть вас убити. Щоб зламати вашу волю, деморалізувати й принизити, вас, вони застосовуватимуть різноманітні тактики - від фізичних страждань (нестача їжі, води, сну, погані умови утримання) до техніки “промивання мізків” (зокрема, переконуватимуть у тому, що влада забула про заручників, що на них “усім наплювати” тощо).

Не падайте духом, до кінця надійтеся на сприятливе вирішення екстремальної ситуації. Отримавши інформацію про захоплення заручників, правоохоронні органи вже почали діяти і вживають всіх необхідних заходів задля вашого звільнення.

Будьте терплячими. Час працює на заручників і тих, хто готується до їх

звільнення. У той же час, не надійтеся на швидке звільнення - швидка капітуляція терористів малоімовірна. Тому підготуйтеся фізично, морально та емоційно до важкого випробування.

Ваша стратегія - "прийняття та пристосування".

Ваша головна мета - вижити і зберегти фізичне й душевне здоров'я.

Ваше головне завдання - зберігати самовладання, самоконтроль і самоповагу.

Найбільш ефективний засіб, який ви можете вжити для свого звільнення - це зберігати спокій.

Ваш девіз - "Не допускати як боягузтва, так і нерозумної бравади".

Основні правила поведінки у разі захоплення Вас заручником:

1. По можливості якомога швидше опануйте себе, заспокойтеся, не піддавайтеся паніці, не допускайте істеричних проявів. Емоційно неврівноважена людина, яка від страху впадає в паніку, лякає терористів своєю непередбачуваністю, і її, швидше за все, вб'ють першою.
2. Якщо вас поранено, старайтеся не рухатися. Так ви зменшите втрату крові.
3. Надавайте допомогу і психологічну підтримку тим, хто слабший - пораненим, жінкам, дітям, особам похилого віку. Уникайте дратівливості та конфліктів при спілкуванні з іншими заручниками.
4. Не **ризикуйте своїм власним життям і життям оточуючих**. Не допускайте дій, які можуть спровокувати терористів на застосування зброї і призвести до людських жертв (не втікайте, не кидайтеся на терористів, не вихоплюйте зброю).
5. Не намагайтеся умовити терористів, розчулити їх тощо. У той же час не принижуйтеся і не благайте про пощаду.
6. Спілкуючись з терористами, не відводьте очей убік; у той же час, уникайте прямого погляду в очі (на несвідомому рівні такий погляд розглядається як виклик).
7. Говоріть спокійним голосом, уникайте викличного, ворожого тону.
8. За необхідності виконуйте розпорядження терористів, особливо протягом перших 30 і 60 хвилин після нападу. Не вступаєте з ними в суперечку, терпіть образи та приниження.
9. Постарайтеся переконати терористів забезпечити вам та іншим заручникам людські умови існування.
10. Запитуйте дозвіл на вчинення будь-яких дій (сісти, встати, попити, вийти в туалет).

11. Для підтримання сил їжте все, що вам дають.

12. Використовуйте будь-яку можливість для відпочинку. Стрес, у 35 стані якого перебувають заручники, через деякий час призводить до повного нервового виснаження.

13. За можливості дотримуйтеся вимог особистої гігієни.

14. Старайтеся виконувати доступні фізичні вправи.

15. Застосовуйте техніки розслаблення, спробуйте чимось зайняти інтелект (читанням, письмом, тренуванням пам'яті, розв'язуванням математичних задач тощо).

16. Терористи зазвичай відбирають у заручників годинники, мобільні телефони, щоб ізолювати їх від зовнішнього світу. Тому при тривалому утриманні в полоні слідкуйте за часом, відмічайте зміну дня та ночі, ведіть календар.

17. Будьте уважні. Намагайтеся запам'ятати імена (прізвиська), прикмети, голоси, особливості поведінки терористів, зміст їх розмов між собою. Ця інформація буде дуже важливою для правоохоронних органів після знешкодження терористів і звільнення заручників.

18. Під час штурму спецпідрозділами правоохоронних органів приміщення, в якому вас утримують, негайно ляжте на підлогу обличчям униз, якомога далі від вікон і дверей. Ні в якому разі не беріть до рук зброю, кинуту терористами, інакше вас можуть прийняти за одного з них, не робіть різких рухів, відкрийте рот, на випадок застосування вибухових засобів.

19. Більшість колишніх заручників протягом досить тривалого часу переживає пост травматичний стресовий розлад, симптомами якого можуть бути порушення сну, втрата апетиту, апатія, раптові спалахи гніву, труднощі у спілкуванні з близькими. Тому в перші дні після звільнення вам необхідно звернутися до медичних закладів за кваліфікованою психологічною допомогою.

Штаб КГ АТЦ при Управлінні СБ України в Рівненській області.